

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

FM2024/35

11. April 2024

Kristian Jeremiassen

Forslag til: Inatsisartutlov om fiskeri

(Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst)

Inuit Ataqatigiit har den grundlæggende opfattelse, at samtlige ressourcer her i landet ejes af det grønlandske samfund, at disse skal benyttes i erhvervsøjemed og at de skal være til gavn for samfundet.

Brugen af landets ressourcer, herunder fiskeriet, skal ske ud fra et helhedsperspektiv, der vægter miljøforhold, sociale forhold og kulturelle- og økonomiske hensyn. Udgangspunktet er at brugen skal ske på et bæredygtigt grundlag.

Den nye fiskerilov skal yderligere styrke fiskeriet i forhold til handel, uddannelse samt økonomien. Det er på tide at vi overtager styringen af området.

Al handel skal tage udgangspunkt her i landet. Vi skal øge vores viden og indsigt om økonomi og handel, blandt andet gennem uddannelse. Målet er at vi skal væk fra at bruge andre lande som mellemstationer.

Vi har debatteret en ny fiskerilov igennem mange år og under mange valgkampe og vi har arbejdet med emnet i fiskerikommissionen. Nu skal vi endelig tage fat i emnet i Inatsisartut og træffe beslutning. Vi takker Naalakkersuisut for deres arbejde med lovforslaget og for at fremlægge det for os. Inuit Ataqatigiit har følgende bemærkninger:

Tiden er kommet til at træffe beslutning om en ny fiskerilov; fordi:

For det første har erhvervet været i venteposition i mange år fordi de ventede på, at vi folkevalgte blev færdige med den nye lov. Denne venteposition har medført usikkerhed. For vi har ikke vist hvad fremtiden bringer af lovgivningsmæssige rammer. Det gør det svært at foretage langsigtet planlægning og tage økonomiske skridt.

Tiden er derfor kommet til at viske denne usikkerhed væk. Vi skal træde ind i de nye fremtidige muligheder.

INUIT ATAQATIIGIIT INATSIARTUNI

En anden vigtig pointe er at Naalakkersuisuts lovforslag understreger at landets ressourcer – vores fisk - tilhører det grønlandske folk. Det er os der ejer kvoterne 100%. Inuit Ataqatigiit støtter dette skridt.

Der skal sætte en grænse for at kvoter koncentrerer på få hænder. Det sker ved at sænke loftet for tidsubegrænsede kvoter samt at kvoter der ikke opfiskes ikke længere kan ejes ved indirekte ejerskab. Vi støtter disse skridt væk fra den tiltagende kvotekonzentration.

Det er ikke rimeligt med ejerskab af kvoter til evig tid, og loven giver mulighed for at man på et givent tidspunkt i fremtiden har mulighed for at hjemtage kvoter og omlægge dem.

Man strammer lovgivningsmæssige krav om tilhørsforhold ved at hæve kravet om folkeregisteradresse fra 2 til 5 år. Dette er naturligt.

Vi tager fat på et område som har været genstand for debat i mange år, nemlig olympiske kvoter på jollefiskeri efter hellefisk. Loven åbner op for overgang til IOK for de jollefiskere som ønsker at overgå til denne ordning. IOK-ordningen har interessante aspekter og når den indføres her i landet, kan man i ro og mag fiske sine kvoter. Dette gavner fiskeren, hvorfor vi håber muligheden vil blive overvejet. Ligeledes er det oplagt at undersøge om man kan åbne op for mulighed for IOK udenfor forvaltningsområde 47. Dette for at sikre ensartede muligheder og vi er villige til at debattere dette, hvis partierne ønsker dette.

Inuit Ataqatigiit er tilfredse med at man arbejder for at få åbenhed i forvaltningen. For i lovforslaget stiler man hen mod at skabe grundlag for netop åbenhed i forvaltningen.

Vi har bemærket kritikken om hvorvidt det samfundsejede selskab Royal Greenland skal have en særbehandling. Vi lytter til argumenterne imod forskelsbehandling. Men vi forstår også begrundelserne i lovforslaget om hvorfor Royal Greenland skal behandles anderledes. For selskabet er forpligtet til at have indhandlingssteder åbne mange steder og også steder hvor andre selskaber ikke mener at kunne drive indhandlingsanlæg på konkurrencevilkår. Dermed understøtter Royal Greenland vores bosætningsmønster og giver fiskere og borgere mulighed for at opretholde en økonomi til gavn for vores land. Det er nødvendigt at opnå større forståelse mellem de forskellige synspunkter og øge forståelsen for særbehandlingen af Royal Greenland. Vi vil deltage i denne debat, og vi stræber efter at finde en løsning. Hvis man siger, at vi ikke skal forskelsbehandle selskaber, må der også gælde grundlæggende samfundsforpligtigelser for alle.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Vi har lagt mærke til at nogle i debatten har varslet at lovforslaget vil føre til lukning af arbejdspladser på land. Disse arbejdspladser er af stor økonomisk

vigtighed for kommunerne og borgerne. Vi ønsker at man i udvalget nøje gransker om der er bund i påstandene om fabrikslukninger når loven træder i kraft. Inuit Ataqatigiit er åbne for kompromisser, herunder dybere at debattere indholdet af SIK's hørings svar, hvori der blev nævnt at landingspligten kunne være højere. Vi ønsker at man gransker fakta for at kunne afværge de ulemper der vil for kommuner og fiskere.

Der er også en vedholdende påstand om at Naalakkersuisut ikke længere skal fastsætte kvoter. Man kan i lovforslaget sort og hvidt læse, at der ikke er grundlag for denne påstand. I lovforslagets kapitel 5, §§ 17, 18, 19 og 20 fastlægges det, at Naalakkersuisut kan fastsætte kvoter, hjemtage kvoter samt omfordele kvoter. Det er naturligt at det er Naalakkersuisut der træffer disse beslutninger, idet kvoter ejes af samfundet, hvorfor det er naturligt at Naalakkersuisut har bemyndigelse til at træffe beslutninger om disse.

Vores land bygger på fiskeriet og fiskeriet skal udvikles for fornyes. Vi skal have gavn af fisk, sæler, hvaler og fugle og vi skal varsomt bruge disse ressourcer til gavn for landets borgere. Inuit Ataqatigiit mener at vi skal forbedre uddannelserne indenfor fiskeriet med værdiforøgelse for øje og der skal fiskeriloven sætte en retning. Vi skal øge forskningen i de levende ressourcer og det medfører at vi må øge bevillingerne til Pinngortitaleriffik (Naturinstituttet) for at øge vores viden, idet dette kan medføre øgede fiskekvoter. Vi arbejder for at udnytte hele fisken og vi skal her i landet opnå værdiforøgelse gennem fiskeriloven.

Økonomisk vækst og erhvervsudvikling skal ske miljømæssigt forsvarligt, ligesom uddannelser der omhandler fiskeri og vores ressourcer skal højnes samtidig med at der skabes arbejdspladser i bostederne og sikrer værdiforøgelse af ressourcer.

Inuit Ataqatigiit er grundlæggende tilfredse med forslaget til en ny fiskerilov og Inuit Ataqatigiit ønsker ikke at loven får negative konsekvenser for de enkelte, forstået på den måde at den ikke skal medføre færre arbejdspladser eller færre fiskere. Fiskeriet skal give mulighed for god økonomi til fiskeren og fiskerens familie. Vi skal ikke ofre fiskere i den nye lov, tværtimod skal vi gavne fiskeren. Vi er ganske tilfredse med at Naalakkersuisut i arbejdet med lovforslaget understreger, at nedbringelse af antallet af fiskere ikke er målet med forslaget.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Fiskeriet skal drives på et bæredygtigt grundlag gennem forsvarlige kvoter, idet fiskeriet er det centrale fundament i landets økonomi. Det er derfor nødvendigt at vore efterkommere har mulighed for at fortsætte fiskerierhvervet og som vi sagde tidlige skal vores videnskabelige viden øges gennem øgede bevillinger til Pinngortitaleriffik.

Inuit Ataqatigiit kræver, at den nye fiskerilov ikke medfører færre fiskere. Tværtimod kræver vi at der åbnes op for muligheder for kystnære fiskere, og ikke skærer ned når fiskere der er født i 1950'erne og 1960'erne går i land grundet alderdom. Vi skal være opmærksomme på, at vi kan komme i en situation hvor vi mangler fiskere og på nuværende tidspunkt er det meget vanskeligt at blive fisker jf. bekendtgørelsen som fastsætter at man først kan opnå fiskelicens når man er mellem 18 og 28 år. Inuit Ataqatigiit kræver at Naalakkersuisut fjerner aldersbegrænsningen på 18 – 28 år, for hvor stiller man krav om alder på andre arbejdspladser? Det er uacceptabelt at det kun er indenfor fiskeriet at man stiller sådan et krav. Derfor er Inuit Ataqatigiit enige i at Naalakkersuisut sagde: "at man med loven ikke har til hensigt at nedbringe antallet af fiskeriaktører".

KNAPK har i sit hørings svar til loven ønsket at man udvider kystnært fiskeri til 12 sømylegrænsen. Inuit Ataqatigiit ønsker at emnet undersøges i udvalgsbehandlingen. Vi mener man skal vurdere hvorvidt fiskeriet bliver mere økonomisk givtig ved at udvide til 12 sømil grænsen. Ligeledes ønsker vi, at man ved tildeling af kvoter skriftligt forpligter kvoteejere til at skabe værdiforøgelse her landet som en kompromisforslag til andre partier, for derigennem fastsætte i loven et krav om at værdiforøgelse sker her i vores land.

Naalakkersuisuts forslag om maksimalgrænse på 12,5 procent for personer er Inuit Ataqatigiit kort sagt klart enige i.

Fiskere tildeles fiskerilicenser hvert eneste år. Inuit Ataqatigiit mener at man bør sætte initiativer i gang for at ændre den årlige udstedelse af fiskerilicenser. Vi mener at det er en god ide at inddrage fiskere i at finde en løsning på dette, idet landarbejder heller ikke hvert år skal søge arbejdstilladelse. Men en fisker kal gennem hele sit liv søge om en fiskerilicens hvert eneste år. Vi mener at fiskeren fortjener mere respekt ved at fiskeren ikke hvert eneste år skal søge licens, som afstedfører stor administrativ byrde, hvilket bør bringes til ophør.

Inuit Ataqatigiit mener at forslaget til Inatsisartutlov om fiskeri nøje skal granskes for fordele og ulemper i udvalget. Vi ønsker at de økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser skal være mere synlige og forslaget skal ikke må få negative konsekvenser for vores borgere der fisker, og derfor ønsker vi at understrege nødvendigheden af at have sikre taldata. I den forbindelse er vi

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

overbeviste om og ønsker, at Naalakkersuisut klart vil præsentere deres begrundelser til forslaget.

Det er helt sikkert at fiskeriloven ikke vil kunne tilfredsstille alle borgere. Men det er nødvendigt at man endelig laver arbejdet færdigt. Gennem endeløse debatter uden konklusioner vil vi fastholde vores lands vigtigste økonomiske grundlag i uvished. Dette kan ikke være rigtigt. Lad os finde en fælles grundlag til et kompromis der giver muligheder for fremtiden. Inuit Ataqatigiit vil deltage i debatten og vil samarbejde om en ændring.

Vi henviser forslaget til en ny fiskerilov til behandling i Fiskeri, Fangst og Landbrugsudvalget. Vi er ligeledes åbne for at udvalget kan få behov for at inddrage andre udvalg i arbejdet.

Tak.